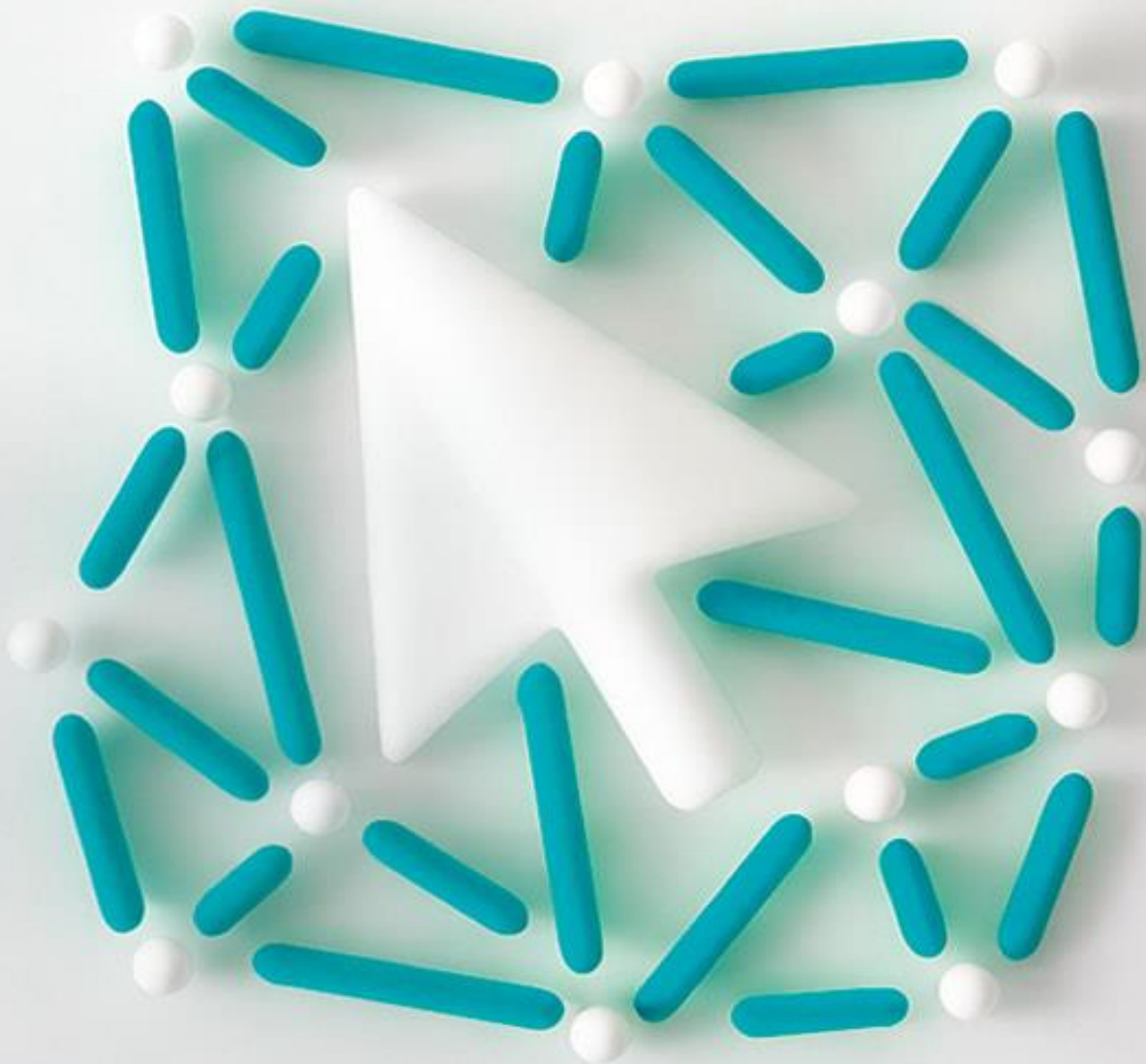

شبکه‌سازی

مبانی، کاربردها، چگونگی

خانه سازماندهی و شبکه‌سازی کوثر

فهرست مطالب

مقدمه

۱. فصل اول - تعاریف

۱,۱. شبکه چیست

۱,۲. شبکه سازی چیست

۱,۲,۱. شبکه سازی بر اساس تعلقات مشترک

۱,۲,۲. شایستگی های مورد نیاز برای فعالیت شبکه ای

۱,۳. تفاوت شبکه سازی و سایر انواع سازماندهی

۲. فصل دوم - توصیف شبکه

۲,۱. ویژگی های شبکه

۲,۱,۱. استقلال اعضا

۲,۱,۲. فرهنگ تعامل

۲,۱,۳. پویایی

۲,۲. عوامل موفقیت شبکه

۲,۳. انواع شبکه

۲,۳,۱. شبکه غیر رسمی

۲,۳,۱,۱. داوطلبانه هدفمند

۲,۳,۱,۲. داوطلبانه غیرهدفمند

۲,۳,۲. شبکه رسمی

۲,۳,۳ شبکه تاثیرگذاری

۲,۳,۳,۱ ایجاد و رشد شبکه های تاثیر

۲,۳,۳,۲ پیمایش شبکه های تاثیر

۳. فصل سوم - فعالیت ها و کارکردهای شبکه

۳,۱ هم افزایی

۳,۲ افزایش تاثیرگذاری

۳,۳ رشد و پیشرفت

۳,۴ پشتیبانی جمعی

۳,۵ کاهش هزینه ها

۳,۶ ایجاد فرصت های جدید از طریق اعتماد آفرینی

۳,۷ امکان نظارت

۳,۸ کنترل جمعی

۳,۹ ایجاد هماهنگی و هم بستگی

۳,۱۰ بسیج منابع مالی و افزایش فرصت های تامین مالی

۳,۱۱ ظرفیت سازی و به اشتراک گذاری منابع، مانند تجهیزات و...

۳,۱۲ تولید و تبادل اسناد، اطلاعات، ایده ها، درس ها، تجربیات و مهارت ها

۳,۱۳ مستند سازی و تحقیق

۳,۱۴ آموزش

۴. فصل چهارم - چالش های شبکه و راهکارها

۴,۱. تعارض

۴,۲. نبود همدلی و اعتماد

۴,۳. انتظارات نابجای حامیان مالی

۴,۴. اولویت نبودن شبکه برای اعضا

۴,۵. ماموریت شبکه

۴,۶. هماهنگی شبکه

۴,۷. تعهد پایدار

۴,۸. رقابت مخرب بین اعضای شبکه

۴,۹. ناملموس بودن مزایای شبکه سازی برای اعضا

۴,۱۰. انعطاف ناپذیری

۴,۱۱. زمان بر بودن شبکه سازی

۴,۱۲. تسلط برخی اعضا

۴,۱۳. سلطه بر شبکه

۴,۱۴. تمرکز

۴,۱۵. از دست دادن انرژی برای مشارکت و یا راضی شدن به دستاوردها توسط اعضا

۴,۱۶. فرسودگی اعضای کلیدی

۴,۱۷. تغییرات در اعضای کلیدی

۴,۱۸. کمبود منابع

۴,۱۹. سایر چالش های شبکه

۵. فصل پنجم: استراتژی شبکه

۵,۱. استراتژی چیست؟

۵,۲. چشم انداز شبکه

۵,۳. اهداف شبکه

۵,۴. ارزش های شبکه

۵,۴,۱. استقلال اعضا

۵,۴,۲. شفافیت

۵,۴,۳. رقابت برای منابع مشترک

۵,۴,۴. تصمیم گیری

۵,۴,۵. هویت

۵,۵. نقشه برداری (اطلس جامع)

۵,۵,۱. شناسایی شبکه

۵,۵,۲. نقشه برداری و به تصویر کشاندن

۵,۵,۳. سوالاتی برای تحلیل

۵,۶. اساسنامه

۵,۶,۱. بخش های اساسنامه

۵,۶,۲. تبدیل شدن به یک شخص حقوقی

۵,۶,۳. سوالاتی برای تشکیل و نگه داری شبکه

۶. فصل ششم - عضویت در شبکه

۶,۱. ویژگی اعضا و ملاک انتخاب مخاطبین

۶,۱,۱. معیارهای سنی

۶,۱,۲. ویژگی های فردی:

۶,۱,۳. داشتن مهارت های خاص

۶,۱,۴. اعتقادات

۶,۱,۵. بینش سیاسی و اجتماعی

۶,۱,۶. سوابق و شرایط فعلی

۶,۱,۷. شرایط قانونی

۶,۲. سطوح عضویت

۶,۲,۱. تعهدات متقابل اعضای رسمی و شبکه

۶,۲,۳. عضویت فراگیر و انحصاری

۶,۲,۴. رسمیت ساختار عضویت

۶,۲,۵. حق عضویت

۶,۲,۶. روش های شناسایی مخاطبین

۷. فصل هفتم - تامین منابع

۷,۱. نمونه منابع مالی

۷,۱,۱. حامیان دولتی آمریکایی

۷,۱,۲. وجوه شرعی

۷,۱,۳. دریافت از اعضا

۷,۱,۴. حامیان مالی

۷,۱,۵. فعالیت های اقتصادی

۷,۱,۶. خدمات و پروژه‌ها

۸. فصل هشتم - ساختار شبکه

۸,۱. اصول ساختار شبکه

۸,۲. توسعه ساختار شبکه

۸,۳. توپولوژی شبکه

۸,۳,۱. توپولوژی خطی

۸,۳,۲. توپولوژی ستاره‌ای

۸,۳,۳. توپولوژی توری

۸,۳,۴. توپولوژی درختی

۸,۳,۵. توپولوژی ترکیبی

۸,۳,۶. معیارهای انتخاب توپولوژی شبکه

۸,۴. اشکال شبکه

۸,۵. رویکردهای کلی شبکه‌سازی

۸,۵,۱. شبکه‌سازی از بالا به پایین

۸,۵,۲. شبکه‌سازی از پایین به بالا

۸,۵,۳. شبکه‌سازی نیرو محور

۸,۵,۴. شبکه‌سازی محصول محور

۸,۶. اصول کلی ساختار شبکه‌های موثر

۸,۷. خوشه بندی اعضا

۸,۸. روش‌هایی به منظور سازماندهی بهتر اعضا

۸,۹. ساختار ستاد

۸,۹,۱. گروه اصلی متعهد

۸,۹,۲. واحد منشی / دبیرخانه

۸,۹,۳. واحد پشتیبانی

۸,۹,۴. هماهنگ کننده شبکه

۸,۹,۵. اتصال دهنده شبکه

۸,۹,۶. تسهیل گر شبکه

۸,۹,۷. نگهبان شبکه

۸,۹,۸. هماهنگ کننده پروژه

۸,۹,۹. مربی پروژه

۸,۹,۱۰. نمونه ساختار ستاد شبکه

۹. فصل نهم - مدیریت شبکه

۹,۱. کمیته مدیریت

۹,۲. تفاوت رهبر شبکه و سازمان

۹,۳. مراحل توسعه بخش مدیریت

۹,۴. شبکه چگونه هماهنگ خواهد شد؟

۱۰. فصل دهم - زیرساخت های شبکه

۱۰,۱. زیرساخت های ارتباطی

۱۰,۲. تکنولوژی های آموزش غیرحضوری

۱۱. فصل یازدهم - روابط شبکه‌ای

۱۱,۱. فرهنگ شبکه

۱۱,۲. ارتباطات

۱۱,۲,۱. ارتباطات در شبکه

۱۱,۲,۲. شبکه ارتباطات

۱۱,۲,۳. نقش‌ها و مسئولیت‌ها

۱۱,۲,۴. مدیریت تعارضات

۱۱,۲,۴,۱. مشاور مورد اعتماد

۱۱,۲,۴,۲. میانجی‌گری

۱۱,۲,۴,۳. حل تعارض منافع

۱۱,۲,۴,۴. نقش‌های متعدد

۱۱,۲,۵. مشارکت پایدار

۱۱,۲,۶. ماندگار نمودن ارتباط

۱۲. فصل دوازدهم - نظارت و ارزیابی

۱۲,۱. توسعه ابزارهای پایش و ارزیابی با اعضا

۱۲,۲. ارزیابی شبکه شما

۱۲,۳. سوالات ارزشیابی که می‌توان جهت ارزیابی موارد عمومی پرسید؟

۱۲,۴. ارزیابی تأثیر شبکه

خاتمه

مقدمه

امروزه فعال ترین و اثرگذارترین جریان‌های فرهنگی در جهان را مجموعه‌هایی ایجاد می‌کنند که موفق به گردهم آوردن و ایجاد هم‌افزایی فکری و اجرایی بین نخبگان و فعالین برجسته حوزه‌های خاصی می‌شوند. در شکل منفی آن و به عنوان نمونه‌هایی برجسته می‌توان از جریان‌های فراماسونری و صهیونیسم نام برد که از طریق ایجاد شبکه‌هایی کیفی و کارآمد توانسته‌اند شریان‌های حیاتی فکری جامعه جهانی (به ویژه در زمینه صنایع فرهنگی) را در اختیار بگیرند. در جهان اسلام نیز وجود چنین شبکه‌هایی همواره منشأ تغییرات فرهنگی عظیم بوده است. برای نمونه می‌توان به جمعیت اخوان المسلمین و شبکه فتح الله گولن اشاره نمود که هر کدام در جوامع خود و بر اساس مبانی فکری خاص بنیانگذارانشان منشأ آثار فرهنگی (اعم از مثبت و منفی) بزرگی بوده‌اند. انقلاب اسلامی را نیز می‌توان حاصل فعالیت بلند مدت شبکه‌ای از شاگردان حضرت امام خمینی دانست که با ایجاد هسته‌های انقلابی در اقصی نقاط کشور توانستند اقدام به ایجاد جریان انقلاب اسلامی کنند و جاری شدن این جریان در روح و فکر عامه مردم بود که طومار حکومت شاهنشاهی را در هم پیچید.

در سال‌های اخیر اگر چه ادبیات شبکه‌ای در حال تبدیل شدن به ادبیات غالب در فعالیت‌های فرهنگی کشور است و تلاش‌های زیادی نیز جهت شبکه‌سازی فعالین و تشکل‌های برخی از حوزه‌های فرهنگی صورت گرفته است، اما اغلب این فعالیت‌ها به شدت ناپایدار بوده و نتوانسته موجب ایجاد هم‌افزایی پایدار بین فعالین جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی گردد. بسیاری از فعالین و تشکل‌های فرهنگی تجربه‌های متعددی برای شکل‌دهی به جمع‌ها و شبکه‌ها و نشست‌های هفتگی و ماهانه و... را داشته‌اند که قریب به اتفاق آنها با شکست مواجه شده است و در برخی موارد نه تنها موجب ایجاد هم‌افزایی و پویایی نشده است که ایستایی و کدورت بین آنها را به دنبال داشته است. به همین دلیل نیز اثرات سوء همان سوابق شکست خورده قبلی بر ذهن این افراد نشان دهنده لزوم دقت بیشتر در ایجاد و توسعه شبکه‌های فرهنگی است. به نظر می‌رسد مهمترین دلیل ناپایدار بودن این فعالیت‌ها فقدان یک روش و چارچوب نظری منسجم است.

بر این اساس این کتاب در پی آن است که با استفاده از تجربیات و پژوهش‌های انجام شده در این حوزه (در ایران و دنیا) بتواند چارچوبی جهت ایجاد شبکه‌هایی پایدار در حوزه فرهنگ ارائه کند.

علیرغم وجود اجماع در مورد اهمیت اجتماعی شبکه‌های فرهنگی، اطلاعات نظام‌مند اندکی از تجربیات این شبکه‌ها موجود است. بر این اساس به نظر می‌رسد انجام تحقیقات بیشتر جهت کسب دانش از تجربیات شبکه‌سازی در حوزه فرهنگ نقش زیادی در موفقیت فعالیت‌های مشابه می‌تواند داشته باشد.

شبکه‌سازی در حوزه فرهنگ مستلزم بازتعریفی جدید از الگوی کنار هم بودن عناصر فرهنگی جهت ترکیب تجربیات این عناصر از الگوی اداره مردمی است. مطرح شدن حوزه‌های دانشی گوناگون و سطوح مختلفی از تحلیل موجب پیچیده شدن تدوین الگوی شبکه‌سازی در این بافت شده است. تحلیل این شبکه‌ها به عنوان واقعیتی اجتماعی مستلزم مطالعه‌ای بین رشته‌ای و چند حوزه‌ای می‌باشد که مبین نحوه ایجاد ارتباطات اجتماعی بین بازیگران حوزه فرهنگ باشد. در مطالعه ماهیت پیچیده شبکه‌ها باید توجه را هم به مسائل ساختاری و هم به مسائل فرهنگی مرتبط معطوف نمود. در واقع شناخت مناسب از شبکه‌سازی در حوزه فرهنگ مستلزم توجه به طیف گوناگونی از سؤال‌ها در این زمینه است که از چستی ماهیت شبکه فرهنگی آغاز شده و تا چگونگی فعالیت این شبکه‌ها امتداد می‌یابد.

خانه سازمان‌دهی و شبکه‌سازی کوثر